

**แนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ
ของโรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล จังหวัดเชียงราย**

**The guidelines for professional learning community management to improve the
quality of learners with special needs of Chiang Rai Panyanukul School**

พัทริกา โปธิ Phattarikar Phothi¹

ดร. พูนชัย ยาวีราช Dr. Phoonchai Yawirach²

ดร.สุวดี อุปปีนใจ Dr. Suwadee Oupinjai³

บทคัดย่อ

การศึกษาระยะ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ของโรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ปัจจัยสำคัญ และแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ผลการศึกษา แนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทัศนคติและเป้าหมายร่วมกัน อยู่ในระดับมาก 2) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเป็นชุมชนกัลยาณมิตร อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวม พบว่า ปัจจัยที่มีผลในระดับมากที่สุด คือ ด้านบุคลากร แนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวม พบว่า 4.1) ด้านการวางแผน ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ ทัศนคติ และเป้าหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ ให้ชัดเจน 4.2) ด้านการปฏิบัติตามแผน ควรมีการดำเนินกิจกรรมด้วยเทคนิควิธีการที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและผู้ร่วมกิจกรรม 4.3) ด้านการตรวจสอบ ควรมีการทบทวนทัศนคติและเป้าหมายร่วมกันของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ด้วยการกำหนดวิธีการและประเด็นที่จะตรวจสอบให้ชัดเจน 4.4) ด้านการปรับปรุงแก้ไข ควรมีการส่งเสริมให้มีการนำเสนอทัศนคติและเป้าหมายร่วมกันของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพทุกครั้ง

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, คุณภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2563)

Master of Education (Educational Administration) Student Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (2020).

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก)

Assistant Professor in Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (Advisor)

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)

Assistant Professor in Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (Co Advisor)

Abstract

The *purposes* of this study aimed to investigate the present conditions, desirable conditions, important factors ,and “*guidelines for developing professional learning community management to improve the quality*”. The result of the study revealed that on present conditions of professional learning community management, the overall averages revealed at very high level as considering each aspect. Next, on desirable conditions of professional learning community management the overall average revealed at a high level, as considering each aspect with the highest average was being a friendly community at the highest level. Then, on important factors that affecting to the management of professional learning communities the overall average showed that the highest aspect was individual aspect. And the guidelines for community management of professional learning on the overall show that. 4.1 Planning: On the planning stage, should be clearly assigned the objectives, vision, & goals of the PLC. 4.2 Doing: On the implementation of the plan, conduct activities with techniques and methods that are suitable for the target group. 4.3 Checking: On the checking aspect, should be reviewing and sharing ideas the vision and goals of the community by clearly defining the methods and issues before checking. 4.4 Action: should be always encourage the presentation of the ideas, vision, and goals of the professional learning community at all times.

Keywords: Management, Professional learning community, The quality of learners with special needs

บทนำ

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) มีความเชื่อพื้นฐานที่ต้องการช่วยเหลือและส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน โดยผ่านกระบวนการ พัฒนาวิชาชีพ (พูนชัย วิชาช, 2562, น. 473) และเป็นการรวมตัวของกลุ่มคนในวิชาชีพครูที่มีความรู้ความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มาร่วมแลกเปลี่ยน แบ่งปัน เรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ ร่วมกันทำให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ใหม่เพื่อนำไปประยุกต์และปรับใช้ ตามแต่สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ต่างๆ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงการทำงานของครูจากวัฒนธรรมแบบเดิมที่ทำงานอย่างโดดเดี่ยว มาเป็นการทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยมุ่งมั่นให้เกิดผลลัพธ์ต่อสมรรถนะทางวิชาชีพ สำหรับครูและทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเกิดสังคมแห่งความรู้ที่อาศัยความร่วมมือเป็นฐานในการปรับตัวและสรรสร้างสิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้น ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นชุมชนที่ทำให้เกิดการปรับปรุงทักษะเจตคติ ความเข้าใจ กระตุ้นการปฏิบัติงานของครูและกลุ่มครู พัฒนาจากการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ เป็นการพัฒนาตนเอง พัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ จนในที่สุดกลายเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (ปองทิพย์ เทพอริย์, 2557, น. 286)การนำแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในโรงเรียนเป็นการเปลี่ยนจากผู้สอนเป็นนักเรียนทำงานร่วมกับเพื่อน และรวมตัวกันเป็นชุมชนหรือเครือข่ายปรึกษาหารือและช่วยเหลือกัน อยู่กันอย่างมีความสุข และยังเปลี่ยนแปลงการทำงานของครู เปลี่ยนวัฒนธรรมของโรงเรียนเป็นการสะท้อนความคิดและการ

เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูที่ได้รับอิทธิพลจากการสนทนา เพื่อช่วยเหลือกันในการพัฒนาวิชาชีพระหว่างครูในโรงเรียน (Gilrane and Others, 2008, p. 101) หมายความว่าชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะเปลี่ยนแปลงนักเรียน ครู ผู้บริหาร และโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง (วิจารณ์ พานิช, 2555, น. 191)

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเชิงรายนัญญานุกูล จังหวัดเชียงราย มีกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้ การศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล นำข้อมูลมาใช้ในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) ให้ตรงกับความต้องการจำเป็น เหมาะสม สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญผู้เรียนร้อยละ 86.42 มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ผู้เรียนร้อยละ 88.97 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา ผู้เรียนร้อยละ 75.94 มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ชิ้นงาน ผลงานของผู้เรียน มีกระบวนการทำงานเป็นทีม ผู้เรียนร้อยละ 86.04 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการพัฒนาตนเองและสังคม ตามระดับความสามารถและศักยภาพของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละทักษะการเรียนรู้ อยู่ในระดับดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 88.57 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการประเมินผลตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP) คิดเป็นร้อยละ 92.35 และ ผู้เรียนร้อยละ 89.41 มีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพตามระดับ ความสามารถและศักยภาพของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา (โรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล , 2563, น. 26-36)

จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณภาพของผู้เรียนจำเป็นจะต้องได้รับการพัฒนา ปรับปรุงให้ดีขึ้น เพื่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ โดยใช้แนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ การดำเนินการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ของโรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล มีปัญหาและอุปสรรคหลายด้านจำเป็นต้องได้รับการแก้ไข และการดำเนินการแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ควรที่จะได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะทำการวิจัย แนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ของโรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้สถานศึกษาได้รับประโยชน์จึงได้ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ประโยชน์ของการศึกษา

1. ด้านความรู้

1.1 ได้ทราบถึงสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และได้ทราบถึงสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.2 ได้ทราบถึงปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.3 ได้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. ด้านการนำไปใช้

โรงเรียนเชิงราชปัญญาฯ ได้แนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. ขอบข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 6 องค์ประกอบ คือ 1) วิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน 2) ระบบที่มาร่วมแรงร่วมใจ 3) ภาวะผู้นำร่วม 4) การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ 5) การเป็นชุมชนกัลยาณมิตร 6) โครงสร้างสนับสนุนชุมชน

2. กระบวนการศึกษาตามหลักการบริหารวงจรคุณภาพ PDCA คือ 1) การวางแผน (Plan) 2) การปฏิบัติตามแผน (Do) 3) การตรวจสอบ (Check) 4) การปรับปรุงแก้ไข (Act)

3. ปัจจัยพื้นฐาน 4M's คือ 1) คน (Man) 2) เงิน (Money) 3) วัสดุสิ่งของ (Materials) 4) การจัดการ (Management)

ขอบเขตด้านประชากร

1. กลุ่มประชากรผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 3 คน และครู โรงเรียนเชิงราชปัญญาฯ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 67 คน รวมทั้งสิ้น 71 คน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการร่วมการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Selection) เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ของโรงเรียนเชิงราชปัญญาฯ จังหวัดเชียงราย มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ในขั้นตอนนี้ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงนโยบาย (Policy Research) โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology Research) ที่มีวิธีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัย (Research Design) โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ 1) ศักยภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในขั้นตอนนี้ได้ใช้วิธีการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มประชากรผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Check-list) ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ระดับชั้นที่ทำการสอน กลุ่มสาระที่สอน และประสบการณ์ในการสอน ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ของโรงเรียนเชิงราชปัญญานุกูล จังหวัดเชียงราย มีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2. ศักยภาพที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในขั้นตอนนี้ได้ใช้วิธีการดำเนินการเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการร่วมการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) ของการศึกษานี้ เป็นการเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Selection) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบบันทึกการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มย่อย โดยการแปลความหมายที่เหมาะสมจากข้อมูลดิบในการประชุม การตีความและข้อเสนอแนะในส่วนของวิเคราะห์และรายงานผลจะใช้การวิเคราะห์จากความจำ (Memory-Baser Analysis) การวิเคราะห์จากการบันทึกย่อ (Note- Baser Analysis) แล้วทำการสรุปสังเคราะห์เป็นความเรียง เพื่อจัดทำเป็นแบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่ม

3. ศักยภาพการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในขั้นตอนนี้ได้ใช้วิธีการดำเนินการเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการร่วมการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) ของการศึกษานี้ เป็นการเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Selection) การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มย่อย โดยการแปลความหมายที่เหมาะสมจากข้อมูลดิบในการประชุม การตีความและข้อเสนอแนะในส่วนของวิเคราะห์และรายงานผลจะใช้การวิเคราะห์จากความจำ (Memory-Baser Analysis) การวิเคราะห์จากการบันทึกย่อ (Note- Baser Analysis) แล้วทำการสรุปสังเคราะห์เป็นความเรียง เพื่อจัดทำเป็นแบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่มย่อย

ดังนั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถาม และการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) สถิติที่ใช้ประกอบไปด้วย วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ค่า PNI และเนื้อหาสำคัญ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเป็นชุมชนกัลยาณมิตร อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โครงสร้างสนับสนุนชุมชน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน อยู่ในระดับมาก

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเป็นชุมชนกัลยาณมิตร อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ และ โครงสร้างสนับสนุนชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกันอยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวม พบว่า ด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านบุคลากร (Man) ได้แก่ ความสนใจของครูและบุคลากรทางการศึกษา แรงจูงใจ ภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้นำวง บุคลิกภาพและวุฒิภาวะของผู้นำวง และ ความเชี่ยวชาญของผู้ร่วมวง รวมทั้งองค์ความรู้ของผู้ร่วมวง ความไว้วางใจของผู้ร่วมวง และความเป็นกัลยาณมิตรของผู้ร่วมวง และการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยให้เกิด PLC

3. แนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวม พบว่า 3.1) ด้านการวางแผน (Plan) กำหนดวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ และเป้าหมายของ PLC ให้ชัดเจน วางแผนออกแบบกิจกรรมและจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ช่วยเสริมสร้างความสามัคคีของทีม และวางแผนและออกแบบโครงสร้างสนับสนุนชุมชนของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้ชัดเจน และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ 3.2) ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) ดำเนินกิจกรรมด้วยเทคนิควิธีการที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและผู้ร่วมกิจกรรม และดำเนินพัฒนาโครงสร้างสนับสนุนชุมชนของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ 3.3) ด้านการตรวจสอบ (Check) มีการทบทวนวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกันของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ด้วยการกำหนดวิธีการและประเด็นที่จะตรวจสอบให้ชัดเจน 3.4) ด้านการปรับปรุงแก้ไข (Act) ควรส่งเสริมให้มีการนำเสนอวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกันของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพทุกครั้ง ให้ผู้ร่วมวงได้แสดงความรู้สึกร่วมกิจกรรม โดยการใช้เทคนิคการพูดสนทนา การเขียน หรือการวาดรูปภาพ เพื่อเปิดใจแก่ผู้ร่วมกิจกรรม

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ของโรงเรียนเชิงราชปัญญานุกูล จังหวัดเชียงราย มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1.สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า

1.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเป็นชุมชนกัลยาณมิตร อยู่ในระดับมาก ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ของโรงเรียนเชิงราชปัญญานุกูล จังหวัดเชียงราย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ต้องอาศัยความเป็นกัลยาณมิตรที่มีสอัสระทางใจและเคารพซึ่ง

กันและกัน ดังที่ วิจารณ์ พานิช (2555, น.139) กล่าวว่า ชุมชนกัลยาณมิตร (caring community) มีหลายองค์ประกอบที่มีมุมสำคัญขององค์ประกอบสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่มุ่งความเป็นชุมชนแห่งความสุขในการทำงานและการอยู่ร่วมกันโดยเน้นวัฒนธรรมแบบเปิดเผย สร้างความรู้สึกลดอคัย อีสระ วางใจ และเคารพซึ่งกันและกันชุมชนกัลยาณมิตร (Caring community) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มินตรา ลายสนิทเสรีกุล และปิยพงษ์ สุเมตติกุล (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบูรพา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบูรพา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม และรายด้านทุกด้านปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รวมทั้งในด้านการเป็นชุมชนกัลยาณมิตร อยู่ในระดับมาก

1.2. สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเป็นชุมชนกัลยาณมิตร อยู่ในระดับมากที่สุด ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ของโรงเรียนเชิงราชปัญญาญานุกูล จังหวัดเชียงราย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคุณลักษณะการเป็นชุมชนแห่งกัลยาณมิตรเพื่อขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อนำมาพัฒนานักเรียนโดยการใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังที่ วรลักษณ์ ชูกำเนิด และเอกรินทร์ สังข์ทอง (2557, น. 57) กล่าวว่า ชุมชนกัลยาณมิตร (Caring community) มีลักษณะสำคัญคือ การอยู่ร่วมกันของกลุ่มคนที่มุ่งเน้นความสุขทั้งการทำงานและการอยู่ร่วมกัน มีลักษณะวัฒนธรรม แบบวัฒนธรรมเปิดเผย ที่ทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างอิสระ มีความไว้วางใจ และเคารพซึ่งกันและกัน มีความเอื้ออาทร เกื้อกูลกัน สมาชิกร่วมกันทำงานแบบอุทิศตนเพื่อวิชาชีพ มีเจตคติทางบวกต่อการศึกษาและผู้เรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ แดงมา (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่องสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของครูที่มีต่อการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้าง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัย พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการเป็นชุมชนกัลยาณมิตร วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี ด้านการบริหารจัดการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และด้านการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวม พบว่า

2.1 ด้านบุคลากร (Man) ได้แก่ ความสนใจของครูและบุคลากรทางการศึกษา แรงจูงใจ ภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้นำวงสนทนากลุ่ม บุคลิกภาพและวุฒิภาวะของผู้นำวงสนทนากลุ่ม และ ความเชี่ยวชาญของผู้นำ รวมทั้งองค์ความรู้ของผู้ร่วมวงสนทนากลุ่ม ความไว้วางใจของผู้ร่วมวงสนทนากลุ่ม และความเป็นกัลยาณมิตรของผู้ร่วมวงสนทนากลุ่ม และการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยให้เกิด PLC ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยด้านบุคลากรถือว่าต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการเป็นผู้นำวงสนทนากลุ่มและมีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อให้การดำเนินงานและการจัดกิจกรรมชุมชน

แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของสถานศึกษามีคุณภาพสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นไปตามที่ ชงชัย สันติวงษ์ (2543, น. 7-8) และสมคิด บางโม (2545, น. 61-62) กล่าวถึงปัจจัยในการจัดการที่เป็นมูลเหตุที่สำคัญและผู้บริหารทุกคนต้องสนใจในงานด้านการบริหารจัดการ คือ คน (Man) ทรัพยากรบุคคลที่ถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่จะก่อผลสำเร็จให้กับกิจการได้อย่างมาก ทั้งนี้ในแง่ของปริมาณและคุณภาพ

2.2 ด้านงบประมาณ (Money) ได้แก่ การวางแผนงบประมาณในการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ การร่วมกันพิจารณาการจัดสรรงบประมาณ ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลกับงานมากที่สุด ให้หัวหน้าฝ่ายบริหารจัดการด้วยตนเอง การจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงานตามแผน PLC มีระบบการตรวจสอบ ติดตาม ประเมิน การส่งเสริมงบประมาณจากหน่วยงานอื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงบประมาณที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด ดังที่ ไตรรัตน์ จงจิตร (2546, น. 127-135) และเสกสิฐ เล้ากิจเจริญ (2550, น. 7-8) กล่าวว่า ด้านงบประมาณ หมายถึง แผนการเงินของโรงเรียนที่จัดทำขึ้นโดยการกำหนดรายรับรายจ่ายของงาน โครงการต่าง ๆ ที่จะดำเนินการ เพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อการเรียนการสอนของสถานศึกษา จะต้องมีการจัดสรรทรัพยากรและบริหารงานงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อจัดหา พัฒนา ปรับปรุง ซ่อมแซม และใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์อย่างประหยัดสุด เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนสูงสุด

2.3 ด้านวัสดุสิ่งของ (Materials) ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการส่งเสริมให้เกิดวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกันภายในวง PLC การใช้อุปกรณ์ให้เปลืองน้อยที่สุด หรือใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับผู้วางสนทนากลุ่ม ผู้นำวง PLC เป็นบุคคลที่สำคัญต่อการดำเนินการภายในวง เพื่อให้ผลการจัดกิจกรรมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้วางสนทนากลุ่ม และการเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ ไตรรัตน์ จงจิตร (2546, น. 127-135) และเสกสิฐ เล้ากิจเจริญ (2550, น. 7-8) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า หลักการ 4M's ด้านวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง การจัดซื้อการเรียนการสอน และนวัตกรรมที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการเรียนการสอน โดยมีระบบการจัดหาและบำรุงรักษาที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีการบริการและส่งเสริมการใช้อย่างทั่วถึงและเป็นระบบการบริหารงานวัสดุอุปกรณ์ที่ดี จะนำไปสู่การบริหารจัดการเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการดำเนินงานและการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพทำให้การใช้วัสดุอุปกรณ์เป็นไปอย่างเหมาะสมและเกิดคุณค่าตรงกับความต้องการของผู้บริหาร ครูและนักเรียน และวัสดุสิ่งของ (Material) ถือเป็นปัจจัยที่มีปริมาณและมูลค่าสูงไม่ต่างไปจากปัจจัยตัวอื่น ๆ เพราะวัตถุดิบและสิ่งของเหล่านี้ จะต้องมีการจัดหามาใช้ดำเนินการผลิต

2.4 ด้านการจัดการ (Management) ได้แก่ เทคนิคและวิธีการสร้างวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกันของผู้เริ่มวง PLC การบริหารจัดการที่เอื้อต่อการดำเนินงานของผู้ร่วมกิจกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารจัดการกิจกรรมที่มีคุณภาพ รูปแบบและเทคนิคการจัดกิจกรรม PLC และการส่งเสริมกิจกรรมที่เกิดจากวง PLC การสร้างแรงจูงใจด้วยเทคนิควิธีการด้วยรูปแบบที่เหมาะสม และแนวทางการบริหารจัดการกิจกรรม PLC ที่มีคุณภาพ เป็น

ปัจจัยสำคัญของการทำกิจกรรม ดังที่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2545, น. 6-7) ได้สรุปว่า การจัดการเป็นเรื่องของการผสมผสานหรือบูรณาการทรัพยากรการจัดการ ประกอบด้วย คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ อุปกรณ์ (Material) วิธีการ (Method) ตลาด (Market) ข้อมูลข่าวสาร (Information) และเวลา(Time)

3. แนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวม พบว่า

3.1 ด้านการวางแผน (Plan) ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ และเป้าหมายของ PLC ให้ชัดเจน วางแผนออกแบบกิจกรรมและจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ช่วยเสริมสร้างความสามัคคีของทีม และช่วยผ่อนคลายผู้เข้าร่วมวงให้เกิดความเป็นกันเอง การจัดหาผู้นำวงสนทนากลุ่ม กำหนดบทบาทให้ชัดเจน จัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับผู้สนทนากลุ่ม รวมไปถึงการศึกษาแผนการจัดการกิจกรรมในแต่ละครั้ง วางแผนออกแบบกิจกรรมและจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีของการเข้าร่วมกิจกรรม และวางแผนและออกแบบโครงสร้างสนับสนุนชุมชนของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้ชัดเจน และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ต้องมีการเตรียมการวางแผนการดำเนินการ ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, น. 8-13) ได้กล่าวถึงวงจรการเรียนรู้ หรือการวิจัยปฏิบัติการ เป็นวงจรคุณภาพ PDCA ไว้ในเอกสารแนวทางการวิจัยปฏิบัติการ : โครงการ โรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การวางแผน (Plan : P) ผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย ครูนักวิจัย ผู้บริหารนักวิจัย และ ผู้สนับสนุนหรือนักวิจัยภายนอก จะเริ่มต้นด้วยการวางแผนการเรียนรู้ หรือการวิจัยปฏิบัติ การกำหนดจุดมุ่งหมายจากฐานตนเองหรือประสบการณ์เดิม ซึ่งจะได้อัปเดต สาระ หรือประเด็นปัญหาในการวิจัยจากการประเมินสถานภาพของตนเองและของโรงเรียนเป็นภาพรวม (Pre-test) ขอบเขต และปัญหาวิจัยปฏิบัติ ควรจะแคบและเฉพาะเจาะจงเพื่อมุ่งนำผลไปใช้ในวงกว้างหรือไปใช้อ้างอิง โดยทั่วไป ดังนั้น นักวิจัยในโครงการจะต้องกำหนดเนื้อหาและวิธีการวิจัยให้ได้ผลตามความเฉพาะเจาะจงนี้

3.2 ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) ควรดำเนินกิจกรรมด้วยเทคนิควิธีการที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและผู้ร่วมกิจกรรม ดำเนินกิจกรรมด้วยเทคนิควิธีการที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและผู้ร่วมกิจกรรมและดำเนินพัฒนาโครงสร้างสนับสนุนชุมชนของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการปฏิบัติตามแผนเป็นกระบวนการบริหารโดยรวมทั้งหมดที่มีส่วนสำคัญ ดังที่ เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (2545, น. 99) กล่าวถึง แนวคิดของเดมมิ่งว่าผู้บริหารระดับสูงต้องมีบทบาทหลายด้าน และการจัดการคุณภาพที่ประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัยหลักการที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) สามารถสรุปได้ว่ากระบวนการบริหาร ในส่วนของขั้นตอนการปฏิบัติ (Do : D) หมายถึง ลงมือเอาแผนไปทำ ซึ่งอาจทำในขอบข่ายเล็ก ๆ เพื่อทดลองดูก่อน การลงมือปฏิบัติ การจัดกระบวนการเรียนรู้ หรือการพัฒนาตนเองอาจทำได้ หลายแบบ แต่ผลที่ได้มากที่สุดมักมาจากการลงมือกระทำอย่างเป็นระบบ

3.3 ด้านการตรวจสอบ (Check) มีการทบทวนวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกันของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ด้วยการกำหนดวิธีการและประเด็นที่จะตรวจสอบให้ชัดเจน มีการทบทวนผลการจัดกิจกรรมและสรุปสิ่งที่ได้จากกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างความสามัคคีของผู้ร่วมวง และมีการทบทวนผลการจัดกิจกรรมและสรุป

สิ่งที่ได้จากกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีภายในวง ทั้งนี้เนื่องจากตรวจสอบ (Check : C) หมายถึง การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยนำข้อมูลก่อนการดำเนินงานและหลังการดำเนินงานมาเปรียบเทียบกัน ออกดล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, น. 8-13) ที่กล่าวว่าตรวจสอบ/ประเมินผล (Check : C) ในกระบวนการเรียนรู้ หรือการวิจัยที่ผู้เรียน/ ผู้วิจัยต้องการสืบหาข้อเท็จจริง ค้นหาคำตอบ สร้างความรู้ใหม่ ทดลองหรือออกแบบนวัตกรรม การตรวจสอบและการประเมินผลจะต้องมีการสังเกต รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล

3.4 ด้านการปรับปรุงแก้ไข (Act) ควรส่งเสริมให้มีการนำเสนอวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพทุกครั้ง ให้ผู้ร่วมวงสนทนากลุ่ม ได้แสดงความรู้สึกร่วมกิจกรรม โดยการใช้เทคนิคการพูดสนทนา การเขียน หรือการวาดรูปภาพ เพื่อเปิดใจแก่ผู้ร่วมกิจกรรม สอบถามประเด็นที่ยังเป็นประเด็นขัดแย้งและไม่ชัดเจนผ่านเทคนิควิธีการที่เหมาะสม และให้ผู้ร่วมวงสนทนากลุ่ม ได้แสดงความคิดเห็นต่อการพัฒนาโครงสร้างสนับสนุนชุมชนของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและผู้ร่วมกิจกรรม ทั้งนี้เนื่องจาก แก้ไข (Action : :A) หมายถึง การนำวิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้ผลหรือประสบความสำเร็จมากำหนดเป็นมาตรฐานเพื่อถือปฏิบัติต่อไป แต่ถ้าไม่ได้ผลก็นำไปพิจารณาวางแผนปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ สุวรรณ์ สุทธิชัยวาลย์ (2546, น. 27) กล่าวว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินการตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) โดยการวางแผน การลงมือปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และหากไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหมายไว้ จะต้องทำการทบทวนแผนการ โดยเริ่มต้นใหม่ และทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและระดับผลลัพธ์ที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งหลักการดังกล่าวหากนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาจะช่วยพัฒนาบุคลากรและผู้เรียนให้มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. จากผลการวิจัยสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและทิศทางในการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกัน ดังนั้น ควรที่จะมีการดำเนินการทำงานของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและทิศทาง โครงสร้างสนับสนุนชุมชนร่วมกัน การกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคจากการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จะทำให้การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพัฒนาไปในแนวทางที่ดีขึ้น

2. จากผลการวิจัยด้านสภาพที่พึงประสงค์ส่งผลกระทบต่อทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเป็นชุมชนกัลยาณมิตร อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น ควรมีการสนับสนุนส่งเสริมการเป็นชุมชนกัลยาณมิตรให้มีการร่วมมือกันในการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การกำหนดวิธีการ และเครื่องมือประเมินผล วิเคราะห์ผลการประเมินและสรุปผลจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การกำหนดผู้รับผิดชอบประเด็นหัวข้อของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การมีวุฒิภาวะความเป็นครูของสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่หลากหลาย การแสดงความคิดเห็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง

วิชาชีพ และการร่วมรับผิดชอบต่อการจัดชุมชน เพื่อให้การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีการพัฒนาการเป็นชุมชนกัลยาณมิตรให้ดียิ่งขึ้นไป

3. จากผลการวิจัยด้านปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ปัจจัยด้านบุคลากร (Man) เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ มากที่สุด ดังนั้น ความสนใจของครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นปัจจัยด้านบุคลากร (Man) มีแรงจูงใจ ภาวะการเป็นผู้นำทางการวิชาของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้นำชุมชนแห่งการเรียนรู้ บุคลิกภาพและวุฒิภาวะของผู้นำชุมชนแห่งการเรียนรู้ และ ความเชี่ยวชาญของผู้นำชุมชนแห่งการเรียนรู้ บุคลากร (Man) หรือผู้ร่วมวงสนทนากลุ่ม ต้องมีความเป็นกัลยาณมิตรของผู้ร่วมวงสนทนากลุ่ม และการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยให้เกิด PLC จึงมีส่วนสำคัญที่ทำให้การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีคุณภาพมากที่สุด

4. แนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ควรใช้แนวทางการบริหารจัดการด้วยกระบวนการ PDCA ควรกำหนดวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ และเป้าหมายของ PLC ให้ชัดเจน วางแผนออกแบบกิจกรรมและจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ช่วยเสริมสร้างความสามัคคีของทีม และช่วยผ่อนคลายผู้เข้าร่วมวงสนทนากลุ่มให้เกิดความเป็นกันเอง การจัดหาผู้นำวงสนทนากลุ่ม กำหนดบทบาทให้ชัดเจน จัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับผู้ร่วมวงสนทนากลุ่ม รวมไปถึงการนำ ICT มาช่วยในการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้มากยิ่งขึ้น จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและทิศทางในการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกัน ดังนั้น ควรที่จะมีการศึกษาวิจัยในประเด็นแนวทางการกำหนดวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ แบบมีส่วนร่วม จะทำให้เข้าในวิธีการในการบริหาร และทำให้การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพัฒนาไปในแนวทางที่ดีขึ้น

2. จากผลการวิจัยด้านสภาพที่พึงประสงค์ส่งผลต่อทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นด้านที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น สูงสุด คือ การเป็นชุมชนกัลยาณมิตร ดังนั้น ควรจะมีการศึกษาวิจัยในหัวข้อกลยุทธ์ในการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยใช้ชุมชนกัลยาณมิตรเป็นฐาน

3. จากผลการวิจัยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ปัจจัยด้านบุคลากร (Man) เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ มากที่สุด ดังนั้น ควรที่จะมีการศึกษาวิจัยในประเด็น แนวทางการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรในการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

4. จากผลการวิจัยแนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า แนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ ในขั้นตอนของ การวางแผนออกแบบกิจกรรมและจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ช่วยเสริมสร้างความสามัคคีของทีม เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการ ดังนั้น ควรจะมีการศึกษาวิจัยในหัวข้อ แนวทาง/รูปแบบ/เทคนิค หรือกลยุทธ์ในการวางแผนออกแบบกิจกรรมและจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ช่วยเสริมสร้างความสามัคคีของทีมเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

รายการอ้างอิง

- จาวรรรณ แดงมา. (2563). สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของครูที่มีต่อการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์.
- ไตรรัตน์ จงจิตร. (2546). การบริหาร-นักบริหาร. รัฐสภาสาร, 51(5), 127-135.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2543). กลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ปองทิพย์ เทพอารีย์. (2557). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2545). การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว. หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มินตรา ลายสนิทเสรีกุล และปิยพงษ์ สุเมตติกุล. (2557). กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์.
- โรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล. (2563). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา. โรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล. จังหวัดเชียงราย.
- วรลักษณ์ ชูกำเนิด และ เอกรินทร์ สังข์ทอง. (2557). โรงเรียนแห่งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูที่เน้นผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ปีที่ 25 , 93-102.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- ศราวุธ แวงธิสาร และคณะ. (2562). การพัฒนาแนวทางพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. นครพนม.
- สมคิด บางโม. (2545). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: วิทยพัฒน์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานฯ.
- เสกสิฐ เล่ากิจเจริญ. (2550). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลราชบุรีเขตเหนือ. (ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพมหานคร.
- Gilrane, C.P., M.L. Roberts and L.A. Russell. (2008). Building a Community in which Everyone Teaches, Learns and Reads: A Case Study. *The Journal of Educational Research*, 101(6): 333-351.
- พูนชัย ขาววิราช. (2562). กลยุทธ์การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพต้นแบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเชียงราย.